

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Українська мова»
на 2020 / 2021 навчальний рік

Галузь знань – 20 «Аграрні науки і продовольство»

Спеціальність – 205 «Лісове господарство»

Рівень вищої освіти – початковий (короткий цикл)

Форма навчання – дenna та заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1

Дисципліна – обов'язкова

Кількість годин за навчальним планом – 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

Дenna форма навчання

Загальна кількість годин	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
90	–	–	30	–	60	Екзамен

Заочна форма навчання

Загальна кількість годин	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
90	–	–	8	–	82	Екзамен

Викладач кафедри, який забезпечує проведення лекційних занять:

к. філол. н., доцент Т.О. Петрова

Викладач кафедри, який забезпечує проведення практичних занять:

к. філол. н., доцент Т.О. Петрова

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

У межах тем дисципліни передбачено поглиблене вивчення мовних норм сучасної української літературної мови, розгляд лексичних і синтаксичних особливостей наукового та офіційно-ділового стилів мови. Приділяється увага опануванню методики оформлення ділових і наукових текстів, а також виробленню навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – забезпечення глибокого оволодіння нормами сучасної української літературної мови та формування високого рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування; збагачення словника здобувачів фаховою лексикою; формування теоретичних знань про особливості усної та писемної форм наукового та офіційно-ділового стилів, а також практичних умінь та навичок щодо оформлення наукових робіт і

текстів ділових паперів; вироблення навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами.

Завдання вивчення дисципліни «Українська мова» полягає у використанні лінгвістичних методів аналітичного опрацювання фахових текстів, дидактичних можливостей їх для розвитку мовленнєвої компетенції здобувачів, формування їхніх комунікативних якостей культури професійного спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:**

- про українську мову як єдину національну мову українського народу, її походження, роль і значення в суспільному житті, стан і статус у державі;
- стилістичну диференціацію української мови, найважливіші риси наукового й офіційно-ділового стилів як визначальних в мові фахового спілкування, структуру й організацію інформації в наукових та ділових текстах;
- класифікацію документів, їх призначення та функції, основні вимоги до оформлення;
- засоби забезпечення статусу престижності української мови;
- культуру української мови і спілкування;

уміти:

- володіти офіційно-діловим, науковим, розмовним стилями української мови для забезпечення професійного спілкування;
- оформлювати документи різних типів відповідно до чинного державного стандарту, послуговуючись нормами сучасної української літературної мови й користуючись термінологією майбутнього фаху;
- добирати мовний матеріал й оперувати ним для проведення ділових нарад, зборів, засідань і написання наукових робіт;
- послуговуватися додатковими джерелами (спісок додаткової літератури і словників), які сприятимуть удосконаленню культури мови майбутнього фахівця
- застосовувати етичні норми й правила спілкування;
- готовувати виступи, промови, повідомлення на запропоновану тему.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, технології і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання дисципліни

Здобувач початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» повинен:

1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.
2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовою і аналізувати отриману інформацію.
4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.
13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає повне та часткове формування відповідних компетентностей у ОПП «Лісове господарство» (табл.).

Таблиця

Компетентності й оцінювання рівня їх досягнення здобувачами

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове

		(екзамен).
12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою дисципліни та програмними результатами навчання	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є: практичні та індивідуальні заняття, консультації.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних питань навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних питань чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

Зміст дисципліни: Мова як суспільне явище. Стилістична диференціація сучасної української літературної мови. Науковий стиль мови. Офіційно-діловий стиль мови. Документ як основний вид управлінської інформації. Науковий текст як вид комунікативної діяльності. Структура й організація інформації в наукових текстах. Поняття про культуру мови. Мовний етикет. Культура усного спілкування. Мистецтво публічного виступу.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Положення про екзамени та заліки в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва», «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».

Формування і оцінювання зазначених у табл. 1 компетентностей досягається під час:

- проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;
- виконання завдань із пошуку та опрацювання джерел з тем навчальної дисципліни (оцінюється під час захисту рефератів, екзамену);
- організації та планування самостійного навчання, виконання завдань (поточний та модульний контроль).

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямами:

I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; тестування. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

При оцінюванні знань і умінь на семестровому екзамені викладач дотримується таких правил:

**Критерії оцінювання знань
і комунікативних навичок здобувачів**

Оцінка „відмінно” (ECTS – A) 90-100 балів виставляється здобувачеві, який виконав робочий план, завдання для самостійного опрацювання, активно працював на заняттях, брав участь в університетському конкурсі з української мови. Цілком володіє мовним матеріалом. Засвоїв специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування, вказує на особливості лексичних, граматичних, стилістичних засобів мови фахового спілкування. Виявляє комунікативні навички: швидко орієнтується в ситуації, аналітично опрацьовує матеріал (літературу), будує спілкування відповідно до мети, особливостей аудиторії, адекватний до реакції реципієнта. Виявляє загальну мовну культуру, творчий підхід до роботи. Практичні мовні завдання виконує на 99 відсотків.

Оцінка «добре» (ECTS – B, C) 75-89 балів виставляється здобувачеві, який виконав робочий план, завдання для самостійного опрацювання, активно працював на заняттях. Володіє загальними знаннями програмового матеріалу, з'ясовує специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування, вказує на особливості лексичних, граматичних, стилістичних засобів мови фахового спілкування. Виявляє комунікативні навички: швидко орієнтується в ситуації, аналітично опрацьовує матеріал, однак припускається незначних помилок у мові. Практичні мовні завдання виконує на 75 відсотків.

Оцінка «задовільно» (ECTS – D, E) 60-74 балів виставляється, якщо здобувач виконав робочий план, не в повному обсязі завдання для самостійного опрацювання. Працював на заняттях, але не виявляв активності. Володіє загальними знаннями програмового матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи (може викласти основні відомості про сучасну українську літературну мову як основу мови професійного спілкування, диференціює стилі, норми, однак не може вказати на специфіку функціонування мови у сфері професійного спілкування); називає основні якості мовця, має сформоване уявлення про комунікативні

навички, але не виявляє їх. Практичні мовні завдання виконує на 50 відсотків.

Оцінка «незадовільно» (ECTS – FX) 35-59 балів виставляється, якщо здобувач не виконав робочого плану, не виконав завдання для самостійного опрацювання, індивідуальну роботу; не виявив загальних знань програмового матеріалу, комунікативних навичок мовного спілкування в заданій ситуації (публічний виступ, обговорення, аналіз мовного матеріалу). Практичні мовні завдання виконує на 30 відсотків.

Оцінка „незадовільно" (ECTS – F) 0-34 балів виставляється здобувачеві, який практично не виконав в установлені терміни завдання, передбачені для виконання на практичних заняттях і самостійної роботи, має значну кількість пропусків занять, не володіє теоретичним матеріалом змістового модуля (теми), необхідна значна додаткова робота (повторне вивчення програмного матеріалу).

Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення дисципліни. На підставі даних періодичного (проміжного) контролю з „Відомості поточного контролю” викладач, який проводить практичні заняття заносить підсумкову оцінку поточної успішності в „Відомість підсумкового контролю”. На випадок, коли підсумкова оцінка поточної успішності задовільняє студента, то може бути виставлена підсумкова оцінка автоматично за семестр в цілому по курсу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
  - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
  - Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
  - Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами недопустимо порушення академічної добросесності.
  - Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.